

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hó
1-én, 10-én és 20-án.
Egyes példány nem kapható
Előfizetési ár fél évre 5 korona
Előfizetni csak fél évenként lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTŐZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESÍTŐJE.

ADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Károly-körút 7. sz.
hova az előfizetési összegek - valamint a
leírások küldendők.
Előfizetési ár fél évre 5 korona.
Kéziratok nem lesznek visszatérve.

TARTALOM. Az illetéktelen cigaretták kereskedés. — Nagy visszaélés. — Magyarország. — Vegyesek. — Hírdetések.

Igen tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetése e számunkkal lejár, felkérjük, miszerint az előfizetési díjakat 2 frt 50 krt a következő felévre beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldése rendesen törtenhessenek. Felkerjük egyzersmind azon előfizetőinket is, kik még az előfizetési díjjal hátrálekban vannak, hogy azt mihamarabb hozzánk beküldeni sziveskedjenek.

A fő- és nagyárus urakat ezennel felkérjük, hogy lapunkat a nagy- és kisárusok között minél szelesebb körben terjesztetni sziveskedjenek.

A „Dohányárusok Közlönye”
kiadóhivatala
Budapest, VII., Károly-körút 7.

Az illetéktelen cigaretták kereskedés.

Folyton olvashatjuk hirdetésekben, hogy külföldi gyárosok kínálják nálunk áruikat. Ma már annyira vagyunk, hogy ezen gyárosok a vidékre ügynököket keresnek és találnak is. Az egész ország az ügynökök egy hálójával van körülveve, a kik, mint a hirdetések mondják, «a jobb körökben is megfordulnak», s ezáltal az államkincstárnak jelentékeny kárt okoznak.

A mennyiben e körülményre utalunk, megjegyezzük, hogy itt nem kicsiségekről van szó. A cigaretták manapság igen kereset és ha az ügynök csak némiképp is elfogadható árut nyújt, akkor az üzlet napról-napra jobban terjed. De hát hova vezessen ez?

A szivarral és cigarettával való kereskedés, ha azt a pénzügyminiszterium nem engedélyezi, nálunk Magyarországon tilos. Ezen tilalom áthágása a büntető paragrafusokba ütközik. Azt hihetnők, hogy ezen körülmény visszatartaná az illetőket attól, hogy a lapokban hirdessék, miszerint ügynököket keresnek, azaz más szóval, hogy nálunk ezzel privát kereskedést folytatnak. A külföldi nem igen törődik a mi törvényeinkkel. Akkor hát hol rejlik a hiba? Ugy hiszszük, a lapokban, melyekben nem szabadna ily természetű hirdetések elfogadni. El kellene ezen hirdetések ép úgy törülni, mint a hogy nem engedik

a külföldi osztálysorsjátékok hirdetésének közléset. Ugyanazon okból, hogy t. i. az államkincstár károsodik, nem kellene a külföldi cigarettagyárosok hirdetéseit engedélyezni. Más valami az, ha nálunk valaki kiír külföldre az ilyen gyártmányért, mintha a gyáros hirdeti, miszerint nálunk keres utazót vagy ügynököt. Ez utóbbi esetben t. i. világos, hogy a külföldi gyáros nálunk üzletet tart, oly üzletet, mire az állam az engedélyt soha sem adná meg. Hisz végre is nem kell nyílt üzletet tartani, hogy jó üzletet csináljon. A vasutak és a posta előrehaladott korát eljük s most csak jó ügynök vagy utazó kell, hogy jó legyen az üzlet, s az állam egy hatalmas konkurrensre találjon.

Kérdés, vajjon jogosultak-e a lapok külföldi gyárosok dohánygyártmányainak hirdetését közzétenni. A mai szokás jog szerint ez meg van engedve. Az osztrák monopolium meg azt is megengedi, hogy az osztrák lapok nemet és havannai gyárak reklámhirdetéseit közöljék. Ezen szokást úgy az árusra, mint a monopoliumra nézve sérelmesnek találjuk. Ez okból javasoljuk, hogy azon alapon, mely szerint külföldi osztálysorsjegyek hirdetései nálunk el vannak tiltva, a külföldi gyárosok eme hirdetésait is be kellene tiltani. A hírlapok, főleg nálunk, igen könnyen lemondhatnak ezen «kis hirdetésekéről», miután ezáltal az árus nagyon károsodik. Ezzel azonban szorosan egybefügg egy másik ügy is, melynek fontosságát kommentálnunk sem kell. Az ágensek t. i. oly cigarettákat is árusítanak, melyeket itt készítenek s igaz ugyan, hogy a dohány a mi gyártmányunk, ez esetben azonban a közönség vallja a dolog kárát. A kincstár elveszti a megfélemlítés magas vámat s a sok ezer cigarettáért kladott engedélylyel tudja isten mily szelhámosághoz adják meg az alkalmat. Maguk a gyárosok sem tudják, hogy papirosukat, vignettájukat itt hamisítják s czegük neve alatt oly árut árusítanak, mely negyedrésznél értékű sem.

Ezekből láthatjuk, hogy ez nem oly ártatlan dolog, mint a milyennek képzeljük, s hogy a lapok ezen kis hirde-

tései úgy a publikumot, mint az árust, valamint a kincstárt nagyban károsítják.

Nagy visszaélés.

(h. n.) Minden üzletember tudja, hogy mennyire mehet reklám dolgában, hogy el ne veszítse a közönség jóindulatát és bizalmát. De leginkább tudnia kell annak, aki egy az államtól készített és kiadott árut árusít. A publikum t. i. hajlandó mindent svindlinek tartani, a mint nagy hűhóval hirdetnek. A magyar kincstár azonban nem szorult arra, hogy árusai ily különös reklámot használjanak. Ha valamely kirakatban ezeket olvashatjuk: „Szt.-gothardi vegyes külföldi, legjobb gyártmány, 2 1/2 krajczár darabja, vagy Britanica az 1892. évből, vagy új E cuba kassai“ — azt hihetnők, hogy nini, hát már a kincstár is a reklámhoz nyúl, valójában pedig nem más, mint egy árus manipulációja, a ki azt hiszi, hogy ezzel nagyobb forgalmat fog elérni. Ez azonban nincs így s ha véletlenül így is volna, nem szabadna így eljárnia, miután ezzel az árut diskreditálja. Teljesen kvalifikálhatatlan azonban, ha ezt egy nagyárus teszi, kinél egy csomó kisárus kénytelen dohányszükségletét fedezni. Hát mit gondol vajjon az a szegény kisárus, aki a nagy árudában egy csomó oly nevű dolgot lát, mihez soha életében nem juthat. Ez a reklám t. i. nagyon is toladó, mely azt akarja elhíttetni a szemlélővel, hogy itt valami kiváló kap. Megbocsájtható a kisárusnál, ha üzlete érdekében megtesz néha ilyen dolgot is, mivel mindenki tudja, hogy mit tartson az ily fajta reklámról. A nagyárusnak azonban jó példával kell előljárni, hogy a kisárus aszerint cselekedjék. Hová jutnánk, ha minden árus így cselekedne? Rövid idő alatt a Wasmuth-fele tyukszem gyűrűk és a hajnövesztő pomádék nivójára süllyedne a m. kir. dohánygyártmány. A fővárosi nagyárusoknak az ily esetet az illető p. ü. biztosnak vagy pénzügyigazgatásának be kellene jelenteni. Ha nem álladjuk, hogy végeladist rendezünk nagyárudában norinbergi árukból arra való utalással, hogy a pénzügyminiszterium nov. 1-től eltiltotta azok elárúsítását,

hisz akkor ismét feltárul előttünk azon dicső piacz emléke, mely a jelenlegi opera helyén volt. Az a kereskedő azonban, kinek joga, hogy czímtáblájára a magyar czímert tegye, annak kötelezettségei vannak. Első sorban azon szakma tisztességét meg kell védenünk, mely szolid és elővigyázatos kezelést igényel, Ugy hisszük, hogy megértettek bennünket s hogy a jövőben nem leszünk kegytelenek oly tárgyat szöbáhozni, mely ugy a fővárosi nagy, mint a kisárusok méltatlankodását eredményezi.

Magyarország.

— Kiadja a Pallasz irodalmi és nyomdai részvénytársaság. —

Mielőtt a Pallasz nagy lexikona megindult, Magyarország el volt árasztva idegen lexikonokkal, melyek hazánkról és nemzetünkről nemcsak, hogy téves adatokat hirdettek, hanem kiesinyítették és gyalázták. Ezek a könyvek korlátlanul uralkodtak még hazánkban is, rontották a nemzeti öntudatot, láptól adtak a nemzetiségi mozgalmaknak. Mióta a Pallasz Nagy Lexikona megindult, az idegen e fajta könyvek rohamosan a sutba kerülnek s helyüket magyar kollegájuk foglalja el.

A Pallasz Nagy Lexikonának eddig tizenkét kötete jelent meg s mindegyikén ünnepek áll a magyar tudomány, mert 20,000 tanulni vágyó ember vásárolta meg, valahányszor egy-egy új kötet a könyvpiazcra került. Oly eredmény ez, a melynél jobban semmi sem bizonyítja nemzetünk kulturális képességét és tudományosságát; mert magyar könyvnek Magyarországon soha sem volt még oly kelendőse és elterjedtsége, mint a minővel a Pallasz Nagy Lexikona díszkedhetik.

A nagy erkölcsi siker, ugy látszik még jobban fokozza a hazafias vállalat érdekében fáradozó buzgalmat; legalább erre vall az előttünk fekvő díszes munka, melyben együvé van gyűlvé mindaz, a mi a Nagy Lexikon eddig megjelent tizenkét kötetben hazánkra, nemzetünkre és ezredéves multunkra vonatkozik. E fényes kiállítás, 16½ ives kötetet elül a király réznyomatu képe s azonfelül 51 külön mellékelt (közülk 1 réznyomatu, 19 színnyomatu és 13 térkép) díszesíti.

„Ez a könyv — mondja a kötet elé függesztett Előírat — a Pallasz Lexikon hatalmas testének egy fontos organuma: nem nagy, de nevezetes része. Nehezebb és gyönyörűbb föladatra nem sokszor vállalkozott eddig az egymással e célra szövetséget kötött magyar tudomány. Az a fogalom, a melyről a vaskos kötetelt kellett írniok, csak igen halványan és szegényesen él a külföld tudásában: a kész könyvtárak tehát ezuttal nem állottak rendelkezésre, mert mindent a magunkból első kézből, önálló kutatások alapján azon frissen kellett összehordanunk és a lehető legkorrektebb, de nem terjengős formába öntenünk. Sulyos, de gyönyörű munka, mert mindnyájunkat lelkesít, hogy ez a számra kiesiny, de muljára és jövődjére egyformán nagy magyar nemzet karaktere mint domborodik ki ime, állandó tünevény az európai népevaladók között.

A díszes kiállítású könyv tartalmának czímek szerint való fölsorolására nem terjeszkedhetünk ki: még így is, ha csak a nagyobb keretet felelő szaktudományok megemlítésére szorítokozunk, ismertetésünk nagyon terjedelmes lesz s felő, hogy a közreműködő tudósok impozáns falankszjából egy-két illusztrációnév kimarad. Ime, rövid vázlatban a könyv beosztása:

A magyarok eredetéről Vámbéry irt; a nép etnografiáját Sebestyén, Semayer és Herrman A., míg a folk-lore körébe tartozó ismereteket Katona Lajos irta meg. Egyebekben a roppant anyag így van elosztva: Földrajz és közművelődés: Thirring. Történelem: Sebestyén. Államtudományok: Kmetty. Adóügy: Mariska. Alkotmány és közigazgatás: Nagy Ernő polititudományok: Schwarcz Gyula. Bányászat, kereskedelem, pénzügyek: Zsigány Zoltány. Mezőgazdaság: Balázs Árpád. Flóra: Borbás. Fauna: Entz Géza. Irodalom: Négyessy (a magyar drámáról Rákosi Jenő irt). Építészlet: Fittler, Komor. Filológia: Bódis. Filozófia: Alexander. Szépművészetek: Pasteiner. Vasutak: Dobecky. Könyvészet, könyvkeresedelem, könyvnyomtatás: Petrik, Pusztai. Agyagipar: Petrik Lajos. Táneczok: Káldy. Viselet: Huszka és Nagy Géza. Zene: id. Ábrányi Kornél; Könyvtárak: György Aladár és Fejérpataky L. (külön melléklet a Korvina, irta Csontos János); Színészet: Váli Béla stb. — és a mit legelőbb kellett volna fölemlitenünk: Magyarország apostolai királyja (A király és a királyné életrajza, irta Marczali Henrik; A királyi család (irta Nagy Ernő). Megemlékeznünk Gerő Lajos dról, a Pallasz vezérigazgatójáról, a kinek első sorban lehet közönni, hogy a lexikon létesült. Kitartó buzgalommal, a kulturális érdekekhez való nagy fogékonyságával a vezérő szelleme a nagy vállalatnak, melyet immár egészen összehozott a melyet egész tehetségével és nagy munkásságával támogat és éltet.

A díszes mellékletek közt mindenesetre a legregekebb a király réznyomatu arcképe. Ez a valóban művészes kivitelű kép Koller tanár utódainak fölvétele után készült és valódi remeke a rézedzésnek: olyan, a minőt a grafikai iparban messze előttünk haladó nyugat sem sokat mutathat föl. A tizenkilenc színnyomatu közt nem igen lehet kiválasztani a legsikerültebbeket, annyira vétekednek egymással művészi érték, fontosság és színpompá dolgában: mégis a legszebbek talán: a magyaragyagipar, a magyar hímzés és a magyar lötenyésztes két-két lapja, meg a Theophrastus Korvina kódexének gyönyörű czímlapja. Nagy mulasztás volna, ha megfeledeznénk arról a 13 térképről, mely Magyarországot földjelt, hegyeit, vizeit, hőmérsékletét, vasutait, mezőgazdasági viszonyait, népeit stb. illusztrálja. Oly változatos, a tudásvágy és kíváncsiság minden igényeit kielégítő gazdag gyűjteménye ez a statisztikai, etnografiai és politikai adatoknak, a minőhöz hasonló hiába keresünk a műveltek nevezett nyugat irodalmaiban is.

Ez dióhéjban a száraz tartalomjegyzék, mely azonban korántsem nyujlja még csak halvány foglatját sem e kemény könyv foglatjának. Minden lépten-nyomon újabb kiválóságát fedezzük fel. Kétségtelen, hogy hazánk és népe ily teljesen, a tudománynak és kritikának ily fényes világitásában aligha mutatkozott be. Sőt más, nálunk műveltebbnek tartott népek sem díszkedhetnek hasonló enciklopedikus munkával.

A mű nagy nyolczadért alakban, 264 oldalon, 50 külön melléklettel, fűzve 5 ft. díszes félbörkötésben 6 ft.

Vegyések.

Figyelmeztetés. Szükségesnek tartjuk a fővárosi kisárusokat arra figyelmeztetni, hogy »Sultan« és »Hölgy« cigarettát privát felektől meg ne vegyék, miután nagy veszélynek tehetik ki magukat. De meg cserebe sem szabad ezen cigarettákat privátfeltől elfogadni. Előfordul t. i., hogy a hamisítók cigaret-

táikat szivarokra kívánják becsereelni, ettől is óvakodjon minden kisárus.

Hamis cigaretta-hüvely. Mint értesülünk több fővárosi kisárudában a napokban házkutatás volt hamis cigaretta-hüvelyek miatt. Utóbbi időben t. i. a 2 legkeresettebb fajrát, a »Hölgyet« és a »Szultánt« hamisítják. A kutatás eredményét mindeddig nem tudjuk.

Hamis tizforintosok. Mező-Csáthón a napokban hamis tizforintosok kerültek forgalomba. A csendőrség megindította már a nyomozást, de mindeddig nem fedezték föl a pénzhamisítőkat.

Ezer munkásház. Az ezer munkásház családház építésére alakult társaság 150.000—200.000 négyszögöl telket kért a fővárostól. A tanács minapi ülésén a társaságot kérésével elutasította, mert a főváros már előbb kötelező határozatot hozott, hogy telkeket jövőre csak árverésen ad el. Ugyanezen megokolással utasították el a telen a tisztviselőket is, kik szintén ezer házat akartak építeni.

A gazdakongresszus a kiállításon. A nemzetközi gazdakongresszus tagjai, akik most tartják nagyfontosságú tanácskozásait, tegnap délelőtt kilencedfél órakor ifjabb gróf Széchenyi Imre elnök vezetése alatt kijöttek a kiállítás megtekintésére. A vendégek sorában voltak Levasseur Emil, az Institut tagja, a College de France tanára, Yves Guyot volt miniszter, Arendt Ottó berlini képviselő, Bédard Jules, a francia földművelési miniszterium kiküldötte, Schmöller Gusztáv berlini egyetemi tanár, Strausz Louis brüsszeli kereskedelmi és ipari tanácsos, Sydow nagybirtokos stb. A főbejáratnál Czobor Béla, a történelmi csoport előadója fogadta és vezette őket a történelmi kiállítás csarnokaiba. Rendkívül lelkesedéssel dícsérték e páratlanul szép és eredeti látlatot. Különösen Levasseur volt elragadtatva. Folyton jegyzett, skiczeket készített s többször ismételtette:

— Ilyet valóban nem produkált még Európa!

Kérdézősködtek még arról is, hogy ki építette a csoportozatot és felvilágosítást nyervén, nagy elismeréssel szóltak Alpár Ignác mesteri alkotásáról. Befejezven a történelmi csarnok szemlélését, a jelenkori kiállítást tekintették meg.

Uj parkok. A budai oldal ismét két új parkot kap, még pedig oly helyeken, melyeknek parkirozása már esztétikai szempontból is szükséges. A tanács ugyanis elrendelte, hogy a Margit-híd budai hídfője körül kétoldalt elterülő terület, mintegy 2560 négyszögöl kiterjedésben nyilvános sétatérre alakítsák át. Ez a munka mintegy 18.000 forintba fog kerülni. E parkokat a Margit-híd budai feljárójával lépcsővel fogják összekötni.

A német munkásbiztosítási törvény módosításán dolgozik a birodalmi kormány s erre vonatkozólag a »Reichsanzeiger« utján terjedelmes törvényjavaslatot tesz közzé. A javaslat az életben lévő törvény lényegét nem érinti, annak határozmányait azonban, melyek eddig a betegség- és aggkor-biztosításra vonatkoztak, a baleset-biztosításra is kiterjeszti. Továbbá megfelelően szabályozza a biztosítási díjakhoz hozzájárulásra kötelezettek közt a hozzájárulás arányát s elrendeli, hogy a betegségekre és aggkorra vonatkozó biztosítási ágazatok ügyében eljáró választott bíróságok hatásköre a baleset-biztosításból származó kérdésekre is kiterjed, végül kimondja, hogy a bányászat, erdészlet és építészlet körében alakuló biztosító testületek és szövetkezetek a biztosítás törvényszerű gyakorlására illetékesek. Német lapok nem nagyon dícsérik a 30 nyomtatott oldalra terjedő új törvényja-

vaslatokat, mivel azt felette komplikálnak s nehezen áttekinthetőnek ítélik.

Kereskedelmi alkalmazottak kongresszusa. A magyar kereskedelmi alkalmazottak országos segély, önképző és összpontosított helyeszköző egyesülete szeptember 5-én tartotta a vigadó kistermében kongresszusát. Miután az ünnepélyek csúszkát a kongresszus megtartására át nem engedték, azt a tagok kívánására a vigadóba kellett áttenni. A kongresszust az elnök megnyilván, üdvözölte a megjelenteket és az alapszabályokat felolvastatta. Ezek után a 12 pontból álló kérdések előadói és pedig Markart Rezső, Havas Jakab és Hausler Lajos esetenként a kereskedelmi alkalmazottak viszonyait főnökhöz, a tisztességes havi illetmény, ellátás, elbírás, lakviszony, záróra, tanonczviszony, a fiókegyesületek stb. kérdését, mikre nézve határozati javaslatokat nyújtottak be, melyek egyhangulag elfogadttak. A kongresszus ezzel rendezten ért véget. 2 óraker az összes jelenlevők a vigadók éttermében fényes diszében vetek részt.

Furfangos csempész. A »T-mps«-ben a következő jóízű történetet olvassuk: Németországból három utas érkezett a francia határra. Az utasok közül az egyik, a ki német volt, azt a vigyázatlanságot követte el, hogy a francia utitársainak elmondotta utközben, hogy egy dohoz cigarettát át akar csempészni a határon. Mikor kiszálltak a kocsiból, a német utast a vámőrök azonnal közrefogták, megmozdították és mivel megtalálták nála a dohoz cigarettát, megbüntették 50 frankra. Panaszkodva ment a társai után s mikor elmondta az esetet, az egyik francia utas átadott neki 50 frankot és egy dohoz cigarettát a következő magyarzáttal:

— Én voltam, a ki őnt feljelenttem.

Ruháim alatt 60 ezer frank értékű csempészt szivar van. Atra számítottam, hogy ha denuncziáns leszek, a vámőrök még gyanítani sem fogják, hogy én is csempész vagyok.

A magyar pénzintézetek. A pénzügyi életre nézve határozottan kedvezőtlen viszonyok közt eltelt tavalyi esztendőben a hazai pénzintézetek száma szaporodott. A most elkészült országos statisztika szerint ugyanis — mint értesültünk — 1895-ben Magyarországon 64 új pénzintézet létesült, még pedig két harmadrészen az év első hat hónapjában. Az év második felének pénzügyi bonyolalmai már sokkal kevésbé kedveztek az alapításoknak. Az új pénzintézetek közül 6 Budapesten, 58 pedig a vidéken létesült, még pedig olyképpen, hogy 50 intézetet egész újonnan alapítottak, míg 8 intézet szövetkezeti fejlődött részvényvállalattá. Felszámolásba jutott viszont 5 pénzintézet s ezek közül 1 a fővárosban. Jelenleg Magyarországon több mint 900 takarékpénztár és bank működik összesen 193 millió forint alaptőkével, 100 millió forint tartalékkal s 33 millió forint évi nyereséggel.

A román nemzetiségi törekvések története és jelenlegi állapota. I. kötet. Janesó Benedek. Budapest, 1896. Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) kiadása. Ára 6 ft o. é. Janesó Benedek, a »Szabadságharcunk és a dákoromán törekvések« című könyv szerzője a fennebbi cím alatt nagyszabású, újabb irodalmi művel gazdagított publicisztikai irodalmunkat. E 800 lap terjedelmű könyv csak I. kötete a fennebbi cím alatt tervezett alapvető munkának s az események folyamán II. József trónraléptéig vagyis a Hóra-féle lázadásig halad, megismertette mindenütt a magyar olvasó közönséggel, hogy az átlagos román történetírás a román nemzetiségi törekvések történelmi igazolásának célzatától vezettetve, miként fogja fel és magyarázza általában a történelem, különösen pedig a magyar történelem tényeit, minden

egy esetben nagy tudással és erős kritikai érzékekkel állapítva meg ezzel szemben a történelmileg való igazságot. Ezzel kapcsolatosan oknyomozóan előadja a román nemzetiségi törekvések fejlődésének történetét is. E kötet négy részre oszlik. Az első részben a »román nép és nyelv eredetének kérdése« cím alatt foglalja össze mindazt, amit erről a tudomány idáig biztosat vagy valószínűt megállapított. A második részben a magyarországi románság történetét tárgyalja a honfoglalástól kezdve a mohácsi vészig. Behatóan és érdekesen ismerteti a román történetírás hamisításainak egész elméletét. A kép, melyet a mohácsi vész előtti románság erkölcsi állapotairól fest, nemcsak ujszerűségével lep meg, — de egyúttal meg is magyarázza azt a magatartást, melyely a magyarság a románság iránt viseltett. A harmadik rész »A románság állapota az önálló erdélyi fejedelemség alatt«. Janesó nagy apparatussal bizonyítja be, hogy az erdélyi önálló gör.-kel. román-egyház az erdélyi kálvinista fejedelmek politikai akciója következtében jött létre. A negyedik részben »A rámság állapota a »leopoldi diplomá«-tól II. József trónraléptéig« cím alatt elbeszéli a románok vallásos uniójára rákövetkező visszahatással együtt. Janesó e művéből tudjuk meg először, hogy a mai román nemzetiségű politika atyja 1740. körül Klein Innocentius balafalvi püspök volt. Elénk és szemlélhető képen vonul el előttünk Janesó előadása kapcsán az a harc is, melyet a holizáló törekvések ellen Vizarión és Sofronius kalucek folytattak. Majd az oláh jobbágyosság állapotait és a határörög feállítást beszéli el, rámutatva a román nemzeti szemmel ébredésének tüneteire s arra, hogy miként készül lassankint s miként érlelődik meg a románság lelke a Hóra-féle lázadásra. Kíváncsian, de egyúttal bizalommal várjuk a II. kötetet, mely a román nemzetiségi mozgalmak történetét a Hóra-lázadástól kezdve, napjainkig fogja előadni. Ha a befejező második kötet is meg fog jelenni, elmondhatjuk, hogy Janesó Benedek a magyar történetírást egy egész új mezővel, a román nemzetiségű történetével szélesítette ki.

Ségéd szerkesztő: **Heltai Nándor.**

Haszonbérbeadás.

17710/96. A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak folyó évi szeptember hó 3-án 65.126 szám alatt kelt rendelete folytán közhírré tétetik, hogy az ö-bebecsei 297. kat. holdnyi kincstári legelő illetmények 1896. évi október hó 1-től számítandó három évre leendő bérbeadása végett Ó-Becsen a község házában 1896. évi október hó 5-ik napján délelőtt 9 óraker felsőbb jóváhagyás fentartásával és írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni, melyre haszonbérrelni kívánók 10% bánatpénzzel ellátva oly hozzáadással hívatnak meg, hogy azon 50 kros bélyeggel ellátott lepecsételt és kellő felíratu írásbeli zárt ajánlatok is a kiküldési összegnek megfelelő 10% bánatpénzzel ellátva az árverés megkezdéséig az árverés megtartásával megbízott biztoshoz, vagy az árverést megelőzőleg 3 nappal előírt m. kir. államjósázigazgatósághoz adhatók be. Ezen ajánlatokban, melyekben az 50 kros bélyeg szabályszerűen átírandó, a megajánlott év- és holdankénti esetleg évi haszonbér nemcsak számokkal, hanem betűvel is tisztán, érthetően kiírandó és világosan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverés és szerződés feltételeit, melyeket aláírni köteles, ismeri s azoknak magát feltétlenül aláveti.

Kiküldési ár év- és holdanként 16 ft.

A szó- és írásbeli ajánlattevők kívánatra igazolnival tartoznak vagyoni állásukat és bérlői képességüket.

Oly kincstári bérlők, kik haszonbéri hátralekban vannak, kik csőd, gyámság, illetőleg gondnokság alatt állanak, vagy kik nyereségvágyból eredő büntetért elítéltek az árverésben részt nem vehetnek.

Elkésett, valamint utóajánlatok semmi szín alatt sem fognak figyelembe vétetni, még az esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fentartatnak is.

A haszonbéri feltételek a kulai m. kir. kincstári ispánság hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Aradon, 1896. évi szeptember hó 10-én. M. kir. államjósázigazgatóság.

Árverés.

20559/896. Budapest székesfőváros tanácsa a IX. kerületi marhavásártéren levő vendéglői helyiségeknek és az azokban gyakorlandó szesz italméréssel kapcsolatos vendéglői üzletnek, továbbá a vendéglőhöz tartozó lakásoknak és mellékhelyiségeinek 1896. november 1-től bérbeadása iránt nyilvános ajánlati és szóbeli árverést hirdet.

A bértelre nézve alternative tehető ajánlat és pedig vagy három évi bértartamra, vagy pedig hat évi bértartamra.

A bérbeadó összes helyiségek a gyakorlandó üzlet mikénti berendezése, vezetése és gyakorlása, valamint egyáltalában az egész bértelre nézve mérvadó összes feltételek és kikötések részletesen és megváltoztathatlanul a »szerződési tervezetben« vannak megállapítva, ezen pályázatra és ajánlati eljárásra mérvadó összes kikötések pedig az »ajánlati feltételekben« továbbá ezen hirdetőnyelben vannak megállapítva.

Megjegyeztetik, hogy a bérlet tárgya 7000, azaz hétezer forint évi bérszegen, melyben a lakás és mellékhelyiségei évi fix 500 forint házbérléssel szerepelnek és a szerződési tervezetben körülírt mellékjárulékokon alul nem adatik ki.

Megjegyeztetik továbbá, hogy amennyiben a vendéglőhöz lakás és mellékhelyiségei a vendéglői helyiségekkel együtt folyó évi november 1-én a lakhatási engedély hiánya miatt a bérlőnek átadhatók nem volnának, a bérlő e miatt kifogást nem tehet, és köteles a bérlő mihelyt a lakhatási engedélyt a főváros megszerzi és a bérlőt a beköltözésre felhívja, a lakást a lakás után évi 500 forint lakbér arányában azonnal fizetni.

Végül kikötetik, hogy addig, míg a vendéglői-üzlet kiegészítésül annak szomszédságában a mostani koresmabódé helyett újonnan felépítendő külön kántin, mely azonban szintén a bérlet tárgyát képezendő és a megajánlandó bérszegen ben foglaltatik, fel nem épül és a bérlőnek át nem adatik, a bérlő egyelőre a most fennálló koresmabódében is köteles a vendéglői üzletet gyakorolni.

A vendéglői és lakáshelyiségek, nemkülönben a felépítendő kántin elhelyezése, beosztása illetve tervezete, a marhavásártéren a helyszínen és illetve a közigazgáshozon levő építési irodában megtekinthetők.

Pályázni szándékozók felhívhatnak tehát, hogy szabályszerű bértelre ajánlataikat szeptember hó 30-án délelőtt 10 óráig a főváros tanács VIII. ügyosztályában (IV., Borz-utca 7. szám I. emelet, 3. sz. ajtó) Melly Béla dr. tanácsjegyző ur vagy helyettese kezéhez nyújtsák be.

A szerződési tervezet, az ajánlati feltételek, az ajánlati minta-úrlap és ezen árverési hirdetőnyel a tanács VIII. ügyosztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők és illetve 1 koronáért megismerhetők, ugyanitt a bértelre vonatkozó netáni egyéb felvilágosítások is nyerhetők. Budapest, 1896. évi szeptember hó 18-án. A székesfőváros tanácsa.

Le Griffon

legjobb és legkedveltebb

valódi francia szivarkapapir és szivarkahüvelyek

Le Griffon „Patent“

kedvelt és praktikus szivarkapapir.

Nagybani eladás az ország összes
norinbergi és papir-nagykereskedé-
sekben.

GYÁRI FÖRAKTÁR:

G O L D Z I E H E R G É Z A

BUDAPEST,

V. kerület, Arany János-utca 20. szám.